

Rok III.

Nowy Sącz, dnia 26 lipca 1931.

Kraków
ul. św. Anny 12
biblioteka Jagiellońska

NR 30

GŁOS PODHALA

aktualny tygodnik powiatów: gorlickiego, grybowskiego, limanowskiego, makowskiego, nowosądeckiego,
nowotarskiego i żywieckiego

POD KIEROWNICTWEM KOMITETU REDAKCYJNEGO.

Adres Redakcji i Administracji: Nowy Sącz, ul. Szwedzka 8.	Własne oddziały redakcyjne na całym Podhalu. Redaktor naczelny przyjmuje codziennie od 5 — 6 popołudniu.	Godziny urzędowe Redakcji od 10—11 przedpoł. i od 4—6 popołudniu.
PRENUMERATA: Miejscowa miesięcznie wraz z dostawieniem do domu: 1 zł. Zamiejscowa: miesięcznie 1-20 zł. Wpłacać na konto czekowe Administracji.	Konto czekowe PKO. 409.090 TELEFON Nr. 210.	CENY OGŁOSZEŃ: Ogłoszenie zwykłe za 1 mm. 40 gr., w tekście 50 gr., przed tekstem 80 gr. — Kolumny ogłoszeń zwykłych składają się z trzech szpalt. — Przy miesięcznym wzgl. dłuższym ogłoszeniu znaczną zniżką.

OPOZYCJA PRAWICOWA „WALCZY” na froncie zachodnim.

Katastrofa finansowa, przez jaką przechodzą Niemcy, wywołała w Polsce pewien niespodziewany skutek, na który dotychczas nie zwrócono należytej uwagi. Gdy w Niemczech zarządzono zamknięcie giełd i banków, znalazły się w Polsce dwa pisma, które wynikały z tego powodu na gruncie niemieckim panikę usiłowały... przeczepić na grunt polski.

Była to „Polonia“ katowicka, osławiony organ Korfanteo, — oraz jeden z brukowców warszawskich z obozu tak zw. opozycji prawicowej.

Przebieg kryzysu, wywołanego finansowem zamłaniem się Rzeszy Niemieckiej, wykazał w pełni niezależność gospodarczą Polski od Niemiec i zademonstrował poglądowo, że nasza gospodarka finansowa oparta jest na zdrowych i mocnych podstawach.

Ale właśnie dlatego, że w świetle tych faktów, raz jeszcze okazuje się, jak bezpodstawne są zarzuty podnoszone przez opozycję przeciwko gospodarce finansowej rządów pomajowych, właśnie dlatego senator Rzeczypospolitej Polskiej Wojciech Korfanty uznał ten moment za odpowiedni, by w miarę swych sił i możliwości wywołać panikę wśród społeczeństwa polskiego i zaszokować własnemu Państwu, a przysłużyć się natomiast — Niemcom.

A Korfanty — to dzisiaj w obozie opozycji prawicowej figura nie bylejaką. Chadecja wysunęła go na front, — pod wezwaniem jego imienia przeprowadza się „czystkę“ w tem stronnictwie, usuwając zeń wszystkich podejrzanych o sprzyjanie „sanacji“. Stronnictwo Narodowe zaś, które przez szereg lat milczało o Korfantom — stronnictwo to stroi dzisiaj do Korfanteo coraz bardziej zalotne minki, powściąganę jedynie obawą, by znany ze swej zachłanności kacyk śląski nie zechciał sięgnąć po buławę wodza całej prawicowej opozycji.

W każdym razie „wyczyn“ „Polonii“ katowickiej w tak ważnym momencie naszego życia państwowego, jaki przeżywamy obecnie, policzony być musi na poczet „zasług“ całej opozycji prawicowej. Jest to bowiem jeden jeszcze jaskrawy dowód na to jak rozumie ona swą „walkę na froncie zachodnim“, którą usiłuje reklamować jako swój „wiczysty i bezsporny reklamowy monopol“.

Mieliśmy takich dowodów niemało.

Oto np. rocznica Grunwaldu. Pamięta o niej wcale nie opozycja „narodowa“, ale właśnie „sanacyjna“ Liga Mocarstwowa. Jej staraniem i sumptem stanął pomnik Grunwaldu na pograniczu Prus Wschodnich, jej dziełem była piękna i wzniosta uroczystość w Uzdowie. Prasa „narodowa“ pominęła całkowicie milczeniem zarówno datę rocznicy, jak i jej obchód. Oczywiście, nie potrafiła zająknąć się choćby jednym słówkiem o obchodzie w Uzdowie, bo w danym razie niepodobna byłoby pominąć nazwy Ligi Mocarstwowej. Zdaje się, że i król Władysław Jagiello jest

obecnie u endecji w „niełasce“ — był to, w każdym razie, ziomek przodków rodziny Piłsudskich... Bezpieczniej nie robić mu zbyt wiele „reklamy“... „Bizantynizm“ „kult jednostki“ — to nie leży w charakterze prawdziwie „narodowym“. Raczej — walić pałką każdego, kto zechce łeb wychylić z korca równości starszylacheckiej. To jest dopiero prawdziwie po polsku i „po narodowemu“...

Na ołtarzu tej „równości“ poświęcić tedy można — wedle zdania endecji — nawet ideę walki na froncie zachodnim.

Zresztą, opozycja prawicowa ma swoje własne metody tej walki, które demonstrowała już niejednokrotnie i które są zgoła odmienne od metod, stosowanych przez „sanację“.

„Sanacja“ buduje np. port w Gdyni, — zaś „obwiepolacy“ zwolują swój zjazd w tejże Gdyni, urządzają burdę na obchodzie 3-go maja i wszczynają bójkę z ludnością miejscową.

„Sanacja“ nawołuje podczas wyborów do zademonstrowania jedności narodowej na pomorzu, — zaś „Obwiepol“ usiłuje wykazać największe rozbieżności wśród ludności polskiej — ku uciesze Niemców, oczywiście.

„Sanacja“ stara się przeciwdziałać wszelkim separatyzmom dzielnicowym, usiłując czempredziej z życia naszego usunąć przekłete dziedzictwo rozbiorów. Opozycja prawicowa natomiast całą „potęgę“ swego wpływu opiera właśnie na podjudzaniu separatyzmów dzielnicowych, na podburzaniu „kulturalnych“ Wielkopolan, Pomorzan i Ślązaków przeciwko „barbarzyńskim“ Polakom „wschodnim“.

W taki to sposób prowadzi opozycja prawicowa swoją „walkę na froncie zachodnim“.

Nic tedy dziwnego, że metoda ta musiała się ujawnić i przy sposobności kryzysu finansowego w Niemczech.

Zamknięto w Niemczech giełdy i banki. Jakże nie miał przerazić się p. Korfanty i jego „Polonia“? Może zresztą Korfanty ma i poważne powody do obawy i do zmartwienia osobistego. Bardzo to do niego podobne, że miliony, zdobyte w Polsce, ulokował „dla pewności“... w bankach niemieckich, — może nawet właśnie w tym „Danat-Banku“, który tak niegrzecznie zatrasnął podwoje przed swą klientelą?

Byłby tedy zrozumiały defetyzm osobisty p. Korfanteo. Ale „bohater“ śląski nie jest chyba tak zarozumiały, by mógł powiedzieć: — Polska — to ja!..

Jeśli nawet tak myśli, to rychło się przekona, że jest w błędzie.

Na niemieckim kryzysie finansowym p. Wojciech Korfanty zapewne straci, — ale zato Polska napewno zyska.

WŁADYSŁAW ORKAN: Wiersze Ironiczne.

Tłoczący Sen.

Tłoczący sen się duszy śni...

Giną momenty — chwile — dni —
Jak kamienie bezmyślnie rzucać we wodę —
Mętny, zmieszany słyhać gwar,
Sunie korowód ludzkich mar
Rozsypanym, jarmarcznym pochodem...

„Stańcie! Myśl jedną... jaki cel?”

„Ach, nie zatrzymuj życia, miel,
Miel razem, spólnie, sprawnie, spolem,
Społeczny spełniaj z nami czyn —“
Turkota nieustanny młyn —
Spad wody obraca kołem...

Więc to jest społeczny trud...

Stanąłem u spadku wody —
Patrzę na upłynione lata moje młode...
Tłoczący sen się duszy śni —
Giną momenty — chwile — dni —
Jak kamienie bezmyślnie rzucać we wodę.

poparcia Pana Starosty, pokrył część kosztów wynajęcia autobusu tak, że uczestnicy wycieczki płacili tylko po 10 złotych.

W powiecie limanowskim zwiedziliśmy szkołę rolniczą w Łososinie górnej, oborę zarodową p. hr. Romera i obory włościańskie w Jodłowniku, kolebce bydła czerwonego polskiego, następnie zaś oborę p. Turskiej, oraz Spółdzielnię mleczarską w Tymbarku. Objekty wszystkie godne zwiedzenia. Zwłaszcza w dziale hodowli bydła rasy czerwonej polskiej widzi się bardzo dodatnie rezultaty kilkudziesięcioletniej umiejętnej pracy.

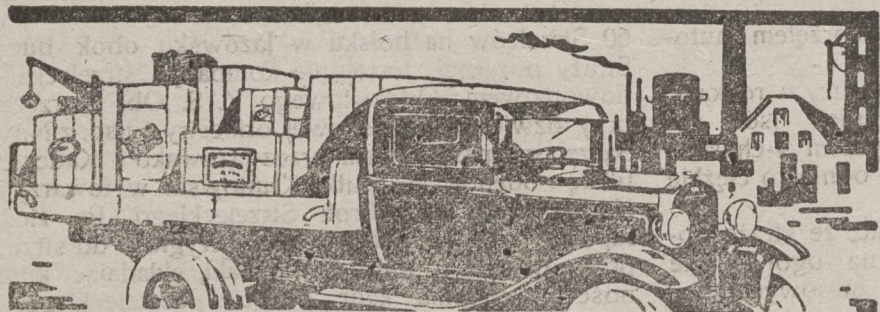
Wieczorem tego samego dnia przyjechaliśmy do Raby Wyżnej, w powiecie nowotarskim, gdzie zwiedziliśmy Zakład Wylegowy, z najnowszymi urządzeniami, wzorowo prowadzoną oborę rasy czerwonej polskiej, tudzież inne urządzenia gospodarskie, w majątku Państwa Głowińskich. W następnym dniu rano udaliśmy się w dalszą drogę — do żywieckiego, gdzie na granicy powiatu oczekiwali naszego przybycia Prezes O. T. R. p. Wł. Kępiński, wiceprezes p. Baron i insp. rolny p. inż. Lisicki.

Pierwszym obiektem, który zwiedziliśmy, było 5-morgowe gospodarstwo p. Marji Jędrysek, w gminie Gilowice. Tam uczestnicy wycieczki mogli się przekonać, że umiejętnie prowadzone gospodarstwo rolne, nawet bardzo małe, może zapewnić właścicielowi odpowiedni dochód, pozwalający na utrzymanie dość licznej rodziny, a także kształcenie dzieci. Każda pięćdziesiątka ziemi jest celowo wykorzystana, a w gospodarstwie nie się nie marnuje. W ogródku, mimo suszy, rosną ładnie przeróżne jarzyny, przeznaczone na własny użytek, w oborze 5 sztuk bydła rasy czerwonej polskiej, ktorými właściciel obrabia całe gospodarstwo, w mieszkaniu porządek i wzorowa czystość. Nic dziwnego, bo p. Jędrysek, dzielna gospodyni, uczestnica na każdy kurs, czy pogadankę, jest prenumeratorką „Przewodnika Kółek Rolniczych“ i czerpie zewsząd potrzebne wiadomości, a przytem jest oszczędna i pracowita. Wprawdzie powiada, że w dzisiejszych czasach nieraz jest trudno „związać koniec z końcem“, ale na jej twarzy nie widać przygnębienia, czy też zniechęcenia, lecz przeciwnie pogodny uśmiech świadczy o tem, że ma ochotę do życia. — Następnie

Wycieczka rolnicza z nowosądeckiego na terenie powiatu limanowskiego i żywieckiego.

Okręgowe Towarzystwo Rolnicze, przy współudziale Tymczasowego Wydziału Powiatowego, zorganizowało wycieczkę rolniczą, która w dniu 10 lipca wyjechała na teren powiatów limanowskiego, oraz

żywieckiego. W wycieczce wzięło udział 21 osób z gmin: Piwniczna, Podegrodzie, Brzezina, Czerniec, Szczereż i Słowikowa. Celem umożliwienia wyjazdu rolników, Tymczasowy Wydział Powiatowy, dzięki

Idźcie z duchem czasu — Szybka ciężarówka Ford zmniejsza koszty przewozu.

Wszędzie, gdzie tylko jest robotę przy przewozach, można spotkać ciężarówkę Ford przy pracy.

Mocna i prosta konstrukcja ciężarówki Ford gwarantuje wieloletnie, pewne i tanie usługi przy przewozach — w każdej branży. Nowa, wzmocniona przednia oś, wielkie bębny hamulców na

wszystkich 4 kołach i nowa, czteroobrotowa przenośnia — oto niektóre zalety tej ciężarówki.

Ciężarówki Ford są dostarczane z podwoziami o długości 4,66 m lub 5,66 m, ze zwykłymi albo podwójnymi kołami, oraz z odkrytym lub zakrytym miejscem dla kierowcy. Nadwozia dla każdego celu.

Upoważniony odsprzedawca:

A. BUCZER

NOWY SĄCZ, Jagiellońska 51/53

LINCOLN FORDSON

SAMOLOTY

POWIATOWA Szkoła Rolnicza żeńska w Podegrodziu koło Sącza

rozpoczyna dnia 15 października br. nowy kurs 11-miesięczny. Zadaniem szkoły jest przygotowanie uczennic do życia gospodarczego i społecznego wsi.

Nauka obejmuje: gotowanie, pieczenie pranie, krój, szycie, haft, hodowlę, rolnictwo, ogrodnictwo, pszczelnictwo i przedmioty ogólnokształcące.

Nauka darmo!

Oplata za utrzymanie wynosi 30 zł. miesięcznie.

Do szkoły przyjmowane są córki rolników od lat 16 z ukończoną szkołą powszechną miejscową. Bliższych informacji udziela

ZARZĄD SZKOŁY.

Czytajcie i rozpowszechniajcie „Głos Podhala”

widoku Muszyny. Prosi się również letników, aby nie chodzili prawie nago do miasta i do łazienek, gdzie starsze osoby ze wstydem na to patrzą.
Sympatyk poprowadowy.

G R Y B Ó W.

(F. B.) Zabawa taneczna, urządzona staraniem miejscowego Koła Akademickiego, odbyła się tu w ubiegłą sobotę. Zabawa szumnie zapowiedziana zawiadła w zupełności, czego winę w pierwszym rzędzie ponosi nieudolna organizacja komitetu. Prawdziwą atrakcją zabawy były liczne awantury, wywołane przez gospodarzy z zaproszonym obywatelstwem. Możeby Zarząd Bratniej Pomocy w Krakowie zechciał w przyszłości pouczyć młodych i niedoświadczonych organizatorów, iż pierwszym celem wszelkich imprez, urządzanych przez akademików, powinno być zjednywanie sobie sympatji a temsamem i poparcia obywatelstwa. Rekompensatą dla gości za doznany nietakt ze strony akademików będzie zabawa, mająca się odbyć dnia 1-go sierpnia br. staraniem Powiatowego Zarządu Związku Strzeleckiego w Grybowie. Zabawy te mają trwałą tradycję najweselszych i najudatniejszych zabaw miejscowych.

KRONIKA.

ZJAZD PODHALAN W RABCE odbędzie się w dniach 15 i 16. sierpnia br. z następującym programem: 15-go o godz. 17-tej posiedzenie delegatów Ognisk, 16-go Walny Zjazd Podhalański z udziałem członków i sympatyków Związku. Na ogólnym zjeździe wygłoszą referaty: radca min. Izidor Gibas na temat „Podhale jako jednostka administracyjno-gospodarcza”, zaś prof. Ludwik Wyrostek na temat „Podhale jako jednostka kulturalna”. Imiennych zaproszeń na zjazd nie rozesłano.

Śp. KSIĄDZ KANONIK MAURZY ROTTERMUND, proboszcz w Szafarach, opatrzony św. Sakramentami zmarł po długiej i ciężkiej chorobie dnia 17 bm., przeżywszy lat 68, kapłaństwa 39. Pogrzeb odbył się dnia 20 bm. rano.

POSIEDZENIE RADY POW. BBWR. w Nowym Sączu odbędzie się w piątek dnia 7-go sierpnia br. o godzinie 11-tej punktualnie w sali Tymcz. Wyzd. Pow. przy ul. Dunajewskiego.

DOROCZNE ŚWIĘTO 1 PSP., przypadające na dzień 6-go sierpnia br., obchodzone będzie w ścisłych ramach pułkowych.

BULKĘ Z UPIECZONYM KARAKONEM przyniósł na policję jeden z miejscowych obywateli. Ustalono, że bulka pochodzi z piekarni Baldingera. Sprawę skierowano do Sądu.

ZNANY KIESZONKOWIEC JAN JOP wywołał dn. 14 bm. po pijanemu awanturę. Dopiero 3 policjantów zdołało go ubezwładnić i zaprowadzić do aresztu.

ECHA ZAPALENIA SIĘ MOSTU HELENY. Dnia 15-go bm. zapalił się most Heleny nad Dunajcem. Dochodzenia wykazały, że w skutek upału deski w dylinie mostowej rozgrzały się do tego stopnia, że od rzuconego niedopałka papierosa zatliła się jedna deska. Ogień zauważył droźnik, który przy pomocy przechodniów ogień ugasił przed przybyciem straży pożarnej.

O KRADZIEŻY GARDEROBY i 2 WEKSLI na

CHEŁOPI!

— kto ma do załatwienia sprawę prawną w mieście niech śpieszy
— O PORADĘ BEZPŁATNĄ
do Sekretariatu BBWR. Nowy Sącz, Szwedzka 8.

500 zł. doniósł policji Stan. Dziedzic z N. Sącza. Dochodzenia w toku.

POŻAR W SKLEPIE KÜNSTLINGERA przy ul. Franciszkańskiej wybuchł w nocy 18 bm. Ogień zauważył pełniący służbę policjant, który wybił okno i przy pomocy nadbiegłych przechodniów ogień ugasił przed przybyciem straży pożarnej. Szkody nieznaczne. Dochodzenia ustaliły, że właściciel miał w sklepie paczkę, w której paliły się 2 lampy naftowe dla utrzymania ciepłych potraw na sobotę. Wskutek gorąca zajęła się paczka, a ogień przerzucił się na ścianą.

ZA DEFRAUDACJĘ 20,000 zł. przytrzymały został przez posterunek PP. w Krynicy Jerzy Olszewski z Warszawy.

ZA KRADZIEŻ 1000 zł. na szkodę wyższego urzędnika min. w Warszawie Adama Karwińskiego aresztowany został dnia 20 bm. w Krynicy Jankiel Flint z Warszawy. Aresztowanego odstawiono do Sądu grodz. w Muszynie.

SPŁOSZONE KONIE SPOWODOWAŁY WYPADEK. Dnia 15 bm. przejeżdżał przez wiadukt kolejowy w Starym Sączu parokonnym zaprzęgiem Jan Kuziel z Kamiennicy. W niewielkiej odległości za nim jechał również parokonnym zaprzęgiem Ignacy Janik z Gostwicy. W tym samym czasie nadchodził od Nowego Sącza pociąg pospieszny, na którego widok konie Janika spłoszyły się, skreśliły nagle wozem i wyróciły go do rowu, a po odczepieniu się od wozu pogalopowały w kierunku Nowego Sącza Kuziel który usiłował zatrzymać konie Janika, został przez nie powalony na ziemi, przyczem odniósł ciężkie poranienia w głowę, nad prawem okiem, nosie i wargach oraz ogólnych potłuczeń na ciele. Kuziel, zopatrzone przez lekarza miejskiego w St. Sączu, został odwieziony do Szpitala Powszechnego w N. Sączu. Janik doznał również szereg lżejszych obrażeń cielesnych.

ZWOLNIENIE 18 NAUCZYCIELI. Pow. Rada Szkolna w Makowie zwolniła 18 nauczycieli z braku kredytów.

POŚWIĘCENIE SIKAWKI MOTOROWEJ w Rabce odbyło się dnia 12 bm. Uroczystość wypadła okazale.

ADW. PERS OBRABOWANY. W nocy z 12-go na 13 bm. niewykryci sprawcy wtargnęli do mieszkania adwokata dra Persa w Makowie i zabrali wszystkie wartościowe przedmioty.

OSTRZEGA SIĘ ZAINTERESOWANYCH, że woda mineralna, sprzedawana we fiaskach przez Marię Polakiewiczową z Piwnicznej, nie pochodzi z wierconego artezyjskiego źródła mineralnego p. Bolesława Kobaka w Łomnicy Zdroju, ale jest czerpana z innego, odkrytego zupełnie źródła.

KWIAT LIPOWY
kupuje Drogierja Podhalańska
w Starym Sączu.

Z Magistratu król. woln. miasta Nowego Sącza.

L: 10467/31/1

W Nowym Sączu, dnia 16 lipca 1931.

OGŁOSZENIE.

Po myśli art. 47. ustawy z dnia 11. sierpnia 1923. Dz. U. Nr. 94. 747. ogłasza się, że Rada miasta uchwała z dnia 9. lipca 1931. postanowiła na mocy art. 11. ustawy z dnia 11. sierpnia 1923. Dz. U. Nr. 94. poz. 747. pobierać w roku 1923 na rzecz Gminy miasta Nowego Sącza 40 (czterdzieści procent) dodatku komunalnego do opłaty państwowej od patentów na wyrób oraz 120 (sto dwadzieścia procent) dodatku do opłaty państwowej od patentów na sprzedaż trunków i przetworów wódczanych i spirytusowych — przy zastosowaniu taryfy, objętej roz. przez. Rozp. o monopolu spirytusowym z dnia 26. marca 1927. Dz. U. Nr. 32. poz. 289. zgodnie z wydanym w tym przedmiocie okólnikiem Krakowskiej Izby Skarbowej z dnia 15 czerwca 1928. L: 8902/IV/28.

Uchwała ta ulega zatwierdzeniu przez Województwo, a każdemu interesowanemu przysługuje względem niej prawo wniesienia w ciągu dni 8-miu do Magistratu uwag ewent. zarzutów, które przy zasięgnięciu zatwierdzenia powyższej uchwały, przedłożone będą Województwu do rozpatrzenia.

Burmistrz wz.

Mgr. ST. NOWAKOWSKI.

ZGUBIONO na plantach dnia 17 b. m. złoty medalik z łańcuszkiem.
Na medaliku wryte: „Pamiętka chrztu 25. X. 30”
Uczciwy znalazca odda za sowitem wynagrodzeniem **w Rynku Nr. 10. I. p.**

Z POWODU LIKWIDACJI „DOMU HANDLO JEGO”

SPÓŁDZIELNI HANDLOWEJ

w NOWYM SĄCZU, ul. LELEWELA 2.

wzywa się wszystkich wierzycieli do zgłoszenia swych wierzycielności

do dnia 75.

Likwidatorowie.

SZYBKO i TANIO

przepisuje i powiela na maszynie wszelkie pism w każdej ilości Szkoła pisania na maszynach Nowy Sącz, Rynek 11. 1-sze p.